

OBCHOD SE DŘEVEM

Česká zemědělská univerzita v Praze
Fakulta lesnická a environmentální
Katedra EŘLH **2005/2006**
2. blok

5. Trh – teoretická východiska

- 5.1 Obecně
- 5.2 Organizovaný trh
- 5.3 Neorganizovaný trh
- 5.4 Dokonalý trh
- 5.5 Poptávka a nabídka
- 5.6 Formy trhu

5. Trh – teoretická východiska

5.1 Obecně

TRH = uspořádání, v němž dochází k prodejm a nákupům statků a služeb. Vzniká tam, kde se vzájemně setkává nabídka a poptávka a kde dochází k obrátům (koupě, prodej).

ZÁKON NABÍDKY: „Množství a cena nabízeného zboží na sobě přímo závisí.“

S rostoucí cenou jsou prodávající ochotni nabízet větší množství a naopak.

Se stoupající cenou se zapojují výrobci s vyššími náklady.

Zákon nabídky se vyjadřuje nabídkovou křivkou.

5. Trh – teoretická východiska

5.1 Obecně

ZÁKON POPTÁVKY: „S klesající cenou jsou kupující ochotni kupovat větší množství zboží a naopak.“

Vzestup zájmu ovlivňuje vzestup poptávky, a to:

- zapojením dalších kupujících, dříve omezených příjmem,
- rozšířením účelu pro použití zboží,
- substitucí.

Cenová elasticita poptávky: zvýšení ceny o 1% vyvolá snížení poptávky o 1%.

5. Trh – teoretická východiska

5.1 Obecně

TRH = soubor realizovaných výměnných vztahů. Při tom se zdůrazňuje, že nejde jen o jednotlivý výměnný akt, to ještě není trh.

Trh je charakterizován prostorovým (regionálním), časovým a věcným identifikačním kritériem a vztahuje se tudíž na:

- **určitou oblast, místo či lokalitu** (tuzemský trh řeziva, evropský dřevařský trh, dřevařský trh SRN)
- **určité časové období** (poválečný trh surovým dřívím, letošní trh řezivem)
- **určitý druh zboží či služeb** (trh surového dříví, peněžní trh, trh práce)

5. Trh – teoretická východiska

5.1 Obecně

TRH může být:

- Organizovaný či neorganizovaný
- Nákupní či odbytový
- Dokonalý či nedokonalý
- Kupujících či prodávajících
- Volný či regulovaný

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.1 TVORBA CEN

5.2.2 ROZLIŠENÍ BURZ PODLE OBCHODOVANÉHO ZBOŽÍ

5.2.3 ROZLIŠENÍ BURZ PODLE FORMY ORGANIZACE

5.2.4 NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ BURZOVNÍ POJMY

5.2.5 JINÉ FORMY REGULACE TRHU MIMO BURZY

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.1 TVORBA CEN se uskutečňuje pomocí

stanovených pravidel a ve zvláštních zařízeních.

Takovými zařízeními bývají např. burzy, jako místně a časově soustředěný trh zboží, *které není fyzicky přítomno* (na rozdíl od aukcí).

5.2.2 ROZLIŠENÍ BURZ PODLE OBCHODOVANÉHO ZBOŽÍ:

- ✓ Burzy cenných papírů
- ✓ Devizové burzy
- ✓ Burzy plodin a výrobků (káva, cukr, pšenice, surové dříví)

DŘEVAŘSKÉ BURZY = samostatná prezentace !

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.3 ROZLIŠENÍ BURZ PODLE FORMY ORGANIZACE:

- ✓ **Soukromoprávní** – organizované hospodářskými kruhy; přístup mají jen členové (bez zásahu státních orgánů do jejich činnosti)
- ✓ **Řízené volenou burzovní komorou** – opět s přístupem pouze pro členy (stát vykonává dozor nad chodem burzovních operací prostřednictvím burzovního komisaře) – typ obvyklý ve střeoevropských státech
- ✓ **Otevřené** – v podstatě s volným přístupem pro členy i nečleny; obchody mohou provádět jen burzovní makléři (zprostředkovatelé), jmenování vedením burzy a potvrzení vládními orgány – tzv. francouzský typ

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.4 NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ BURZOVNÍ POJMY (1):

Makléř – zprostředkovatel, působící zejména na komoditních burzách (podrobněji v prezentaci č. 8: „Organizace obchodování“).

Broker – (v anglosaských zemích též burzovní dohodce); zprostředkovatel, fyzicky nevlastnící předmětné zboží, tudíž s malým rizikem – je pověřen pro toho, koho zastupuje, nalezením kupce nebo prodejce určitého zboží.

Člen burzy – fyzická nebo právnická osoba; jejich počet je na každé burze přesně stanoven.

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.4 NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ BURZOVNÍ POJMY (2):

Burzovní správa – (též burzovní komora); je v čele u všech typů:

- dbá na dodržování burzovních předpisů a zvyklostí,
- zastupuje burzu navenek,
- určuje burzovní dny,
- stanovuje podmínky přístupu, resp. členství,
- zjišťuje a uveřejňuje kurzy,
- řídí agendu rozhodčího soudu,
- podává nejrůznější informace (např. i zprávy o situaci na jiných burzách).

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.4 NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ BURZOVNÍ POJMY (3):

Kotace – obchoduje se pouze se zbožím, které je na burze řádně zaznamenáno (kótováno) v burzovním listě.

Např.: kótovaná společnost je společnost, s jejímiž akciemi lze na burze volně obchodovat.

Úřední kotaci vyhlašuje přísežný makléř, burzovní komisař nebo burzovní správa.

Konverze – přeměna, změna (např. vydávání nových obligací či akcií za jiné). Neověřuje se obvykle kvalita zboží, ani ostatní podmínky – hlavní je cena a vlastní konverze!

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.4 NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ BURZOVNÍ POJMY (4):

Standardizace – stanovení rámcových požadavků na vlastnosti zboží (*= charakteristický rys obchodování na burze*).

Komodita – zboží obchodované na burze; dnes je tímto termínem označováno veškeré zboží na vnitřních i zahraničních trzích.

5. Trh – teoretická východiska

5.2 Organizovaný trh

5.2.5 JINÉ FORMY REGULACE TRHU MIMO BURZY:

- ❖ **Zásahy státu nebo např. zájmových svazů** – určují pevné maximální nebo minimální ceny (agrární trhy EU, ropné trhy v některých zemích). Děje se vesměs v případech, kdy hrozí zneužití monopolního postavení výrobců či dodavatelů některé z komodit.
- ❖ **Přístup na trh je ztížen určitým legislativním opatřením** (mimo burzovního řádu se jedná např. o živnostenské omezující předpisy), **nebo v důsledku změn hospodářských podmínek** (např. nedostatek kapitálu) – jedná se o trh s omezeným přístupem.

5. Trh – teoretická východiska

5.3 Neorganizovaný trh

**NEORGANIZOVANÉ TRHY JSOU SVOBODNÉ, NEREGULOVANÉ;
NABÍDKY A POPTÁVKY SE NA NICH VOLNĚ SETKÁVAJÍ.**

Při tom se vytváří většina obchodních zvyklostí – obchodních návyků a uzancí.

Neorganizované trhy mohou být např.:

- nákupní
- odbytové

5. Trh – teoretická východiska

5.3 Neorganizovaný trh

NÁKUPNÍ TRHY

Pro dřevařské a lesní podniky jsou to především trhy, na nichž lze nakoupit potřebný materiál, suroviny, stroje a zařízení, získat pracovní sílu, devizy apod.

ODBYTOVÉ TRHY

Jsou to trhy, na nichž podnik realizuje svou produkci, výrobky, případně služby.

Dřevařský trh jako celek je trhem nákupním i odbytovým.

(např. trh pilařskou kulatinou je pro lesní podnik trhem odbytovým, pro dřevařský podnik trhem nákupním)

5. Trh – teoretická východiska

5.3 Neorganizovaný trh

DALŠÍ KATEGORIE:

Volný trh – na něm se ceny tvoří autonomními rozhodnutími účastníků trhu; existuje zde kontaktní i kontraktační svoboda.

Trh s neomezeným přístupem – k němu může nový účastník přistoupit kdykoliv a bez jakýchkoliv podmínek.

DOKONALÝ TRH – teoretický model neorganizovaného trhu.

5. Trh – teoretická východiska

5.4 Dokonalý trh

(TÉŽ DOKONALE KONKURENČNÍ TRH) JE TEORETICKÁ KATEGORIE, VYJADŘUJÍCÍ PODMÍNKY DOKONALE KONKURENČNÍHO PROSTŘEDÍ.

Dokonale konkurenční prostředí vzniká tehdy, jsou-li splněny následující podmínky (1):

- **Existuje velký počet firem**, z nichž každá má jen malý (zanedbatelný) podíl na trhu; to znamená, že žádná z nich nemůže výrazně ovlivnit cenu.
- **Firmy vytvářejí homogenní, stejnorodé produkty** (identické výrobky) pomocí identických výrobních postupů. Spotřebiteli (odběrateli) je tudíž lhostejné, která firma produkt vyrobila, neboť jejich kvalita i cena jsou stejné.

5. Trh – teoretická východiska

5.4 Dokonalý trh

Dokonale konkurenční prostředí vzniká tehdy, jsou-li splněny následující podmínky (2):

- Všechny firmy jsou dokonale informovány o trhu a jeho elementech, o jeho organizaci, o právních podmínkách, daňových a jiných omezeních apod.
- Vstup do odvětví není ničím omezen; vstupující firma může nakupovat výrobní produkty za stejných podmínek s firmami, které zde již působí, může získat stejné technické znalosti a kapitálové statky, neexistují žádné další překážky.
Výstup z odvětví je rovněž snadný, neboť lze bez překážek prodat použité kapitálové statky.

5. Trh – teoretická východiska

5.4 Dokonalý trh

- ✓ Snadný vstup do odvětví, v němž se dosahuje ekonomického zisku, umožňuje masové pronikání nových firem.
- ✓ Dojde však ke změně poměru mezi tržní nabídkou a poptávkou; poklesne cena, zisk se sníží či zcela zmizí.
- ✓ V dokonalé konkurenci existuje mechanismus, stlačující ekonomický zisk na nulu (stlačuje cenu na úroveň nákladů).
- ✓ Ceny jsou zde z ekonomického pohledu nejracionálnější, protože vedou k co nejefektivnějšímu využívání výrobních zdrojů.

5. Trh – teoretická východiska

5.4 Dokonalý trh

- ✓ Možnost volného vstupu tlačí poptávkovou křivku po produktu každé firmy dolů, dokud firma nedosahuje pouze normální zisk.
- ✓ V tomto okamžiku ztrácí zájem na setrvání v odvětví a hledá možnost vstupu do jiného odvětví, poskytujícího vyšší zisk než normální.
- ✓ Tím roste v novém odvětví nabídka a s klesající (nebo neměnnou) poptávkou klesá cena i zisk a celý koloběh se opakuje.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

KATEGORIE DOKONALÉHO TRHU UMOŽŇUJE NÁZORNÝ
VÝKLAD FUNGOVÁNÍ MECHANIZMU POPTÁVKY A NABÍDKY.

Teorie poptávky a nabídky objasňuje, jak vznikají a jak se mění
ceny.

5.5.1 POPTÁVKA

5.5.2 NABÍDKA

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (1)

Je určena množstvím zboží, které jsou kupující ochotni koupit za určitou cenu.

- Ochota kupujících závisí na mnoha faktorech, rozhodující je však obvykle cena zboží.
- Kupující reagují obvykle na zvýšení ceny tím, že kupují méně zboží než předtím a naopak.
- Rozsah poptávaného zboží se mění v opačném směru než cena (= zákon klesající poptávky / všeobecný zákon poptávky); anglický ekonom A. Marshal – teorie dílčí ekonomické rovnováhy.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (2)

- Poptávané množství zboží při jeho různých cenách je obvykle vyjadřováno grafem poptávky.
- Poptávková křivka ukazuje, za jakou cenu jsou spotřebitelé (za jinak stejných okolností) ochotni nakoupit určité množství zboží. Její klesající průběh je výsledkem působení dvou činitelů:
 - ① DŮCHODOVÉHO EFEKTU
 - ② SUBSTITUČNÍHO EFEKTU

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (3)

① DŮCHODOVÝ EFEKT

Jsou-li příjmy kupujících dané, mohou za ně při nižších cenách koupit větší množství příslušného zboží.

Efekt je zesilován tím, že kupující mají různé výše příjmů *(při vyšší ceně přestanou výrobek kupovat lidé z nižších příjmových vrstev; pokud by však jeho cena poklesla tak, že dovolí nákup těmto lidem, počet kupujících by výrazně vzrostl)*.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (4)

② SUBSTITUČNÍ EFEKT

V reakci na zvýšení cen mění lidé strukturu své spotřeby, snižují podíl dražšího zboží a zvyšují podíl levnějšího

(např. dojde-li ke zdražení kvalitních podlahovin z přírodních materiálů, spotřebitelé začnou nakupovat podlahoviny z náhradních, méně kvalitních, ale levnějších materiálů).

Zdraží-li se jedno zboží, ostatní zboží od něho odláká poptávku.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (5)

Množství zboží, které jsou kupující ochotni koupit, nezáleží jen na ceně (viz poptávková křivka!), ale i na vlivu jiných faktorů, např. na:

- ❖ **změně příjmů spotřebitelů**
- ❖ **změně cen jiného zboží**
- ❖ **změnách v preferencích spotřebitelů**

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (6)

Změna příjmů spotřebitelů:

dojde-li k jejich zvýšení, vzroste poptávka po normálním a luxusním zboží a současně poklesne poptávka po zboží podřadném.

Změna cen jiného zboží:

dojde-li k růstu cen zboží A, vzroste poptávka po zboží B (pokud jsou tato zboží **substituty**),

dojde-li k růstu cen zboží C, poklesne poptávka po zboží D (pokud jsou tato zboží **komplementy**),

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (7)

Substituty jsou statky, které jsou v určitém kvantitativním poměru navzájem nahraditelné (káva – čaj, autobus – vlak).

Komplement je takový statek, který doprovází spotřebu zkoumaného statku a kupuje se zároveň s ním (automobil – benzin, televizor – elektřina).

Změny v preferencích spotřebitelů:

tj. v potřebách, zájmech, módě, atd., ovlivňuje zejména všeobecná informovanost a reklama, často i rozdílné podmínky spotřeby.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (8)

Stejná změna ceny nemá u různých statků stejné důsledky pro poptávané množství.

Vztah mezi změnou ceny a poptávaným množstvím se vyjadřuje cenovou pružností (elasticitou) poptávky = E_d .

Křivka poptávky charakterizuje chování kupujících.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.1 POPTÁVKA (9)

Cenová pružnost:

$$E_d = \frac{\% \text{ změny poptávaného množství}}{\% \text{ změny ceny daného statku}}$$

Je-li: $E_d > 1$, je poptávka cenově pružná,
 $E_d < 1$, je poptávka cenově nepružná,
 $E_d = 1$, je cenová pružnost poptávky jednotková.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.2 NABÍDKA (1)

Je množství statků, které jsou výrobci ochotni dodat na trh při určité ceně.

Chování výrobců (v širším významu prodávajících) charakterizuje nabídková křivka.

Možnost zvyšování nabídky v případě růstu cen je dána působením těchto faktorů:

- **Výrobci mohou s danými zdroji měnit strukturu výroby** (při zvýšení ceny určitého statku mohou zvýšit jeho podíl a snížit podíl jiných).
- **Do odvětví mohou vstoupit noví výrobci** (s vyššími náklady; při nižší ceně nemohli daný statek vyrábět).

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.2 NABÍDKA (2)

Podobně jako u poptávky, i u křivky nabídky může být posun způsobován vedle změn cen také změnami jiných faktorů:

- ❖ **ziskový motiv**

(pro výrobce je tím výhodnější vyrábět určitý statek, čím větší je kladný rozdíl mezi tržní cenou a výrobními náklady),

- ❖ **ceny alternativních výrobků**

- ❖ **změny výrobních podmínek**

(např. počasí, sezónnost produkce, přírodní kalamity apod.)

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.2 NABÍDKA (3)

Nabídková křivka vyjadřuje jen závislost nabízeného množství na ceně za předpokladu, že ostatní faktory jsou neměnné.

Změní-li se některý z nich, přestává původní křivka platit a vpravo nebo vlevo od ní vzniká nová.

Odezvu prodávajících (výrobců) na změnu cen charakterizuje cenová pružnost (elasticita) nabídky = E_s .

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.2 NABÍDKA (4)

Cenová pružnost:

$$E_s = \frac{\% \text{ změny nabízeného množství}}{\% \text{ změny ceny daného statku}}$$

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

5.5.2 NABÍDKA (5)

Rovnovážné ceny:

- ✓ poptávané a nabízené množství závisí především na ceně,
- ✓ cena je současně funkčně závislá na úrovni poptávky a nabídky,
- ✓ **FUNKČNÍ VZTAH JE VZÁJEMNÝ**
- ✓ při společném umístění křivky poptávky a křivky nabídky do grafu se obě křivky protínají v jednom bodě,
- ✓ tento bod nazýváme **bodem (tržní) rovnováhy**,
- ✓ při rovnovážné ceně nevzniká ani přebytek, ani nedostatek daného zboží
- ✓ Vyšší ceny = převis nabídky; nižší ceny = převis poptávky.

5. Trh – teoretická východiska

5.5 Poptávka a nabídka

SOUČASNÁ - AKTUÁLNÍ „OBJEDNÁVKA“ TRHU V ČR:

v segmentu pilařská kulatina:

- ❖ Tloušťky 20 – 40 cm („přesílená hmota“ jen pro regionální pily)
- ❖ Surovina ve výřezích (tzv. celé délky budou lacinější)
- ❖ Dodávky dříví v čase a rovnoměrně

v segmentu vláknina:

finská fa Myllykoski – stavba papírny u Opatovic (investice za cca 13,5 mld. Kč – předpoklad zahájení provozu v I./II. Q 2007)

v segmentu alternativní zdroje:

znovu zvýšený zájem o výrobu a využití biomasy (tzv. zelená energie); vítr a voda jsou pouze omezenými zdroji !

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

PRO VYMEZENÍ FOREM TRHU SLOUŽÍ JAKO ROZHODUJÍCÍ KRITÉRIA POČET A VELIKOST (PODÍL NA TRHU) ÚČASTNÍKŮ NA OBOU STRANÁCH – NA STRANĚ KUPUJÍCÍCH I NA STRANĚ PRODÁVAJÍCÍCH.

Tato kritéria významně určují chování tržních partnerů a tím je ovlivňována konkrétní situace v konkrétním prostředí.

Rozeznáváme tři základní formy trhu:

- ❖ **MONOPOL**
- ❖ **OLIGOPOL**
- ❖ **POLYPOL**

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

5.6.1 MONOPOL (1)

(**jediný nabízející nebo kupující**):

- **tuto formu vytváří firma, která je jediným dodavatelem homogenního produktu** (= nabízené statky či služby nevystupují jako samostatné komodity),
- **substituční statky** (= mohou se vzájemně nahrazovat ve spotřebě nebo ve výrobě) **neexistují**,
- **o výrobek projevuje zájem málo kupujících.**

Výše uvedené podmínky se nazývají absolutním monopolem.

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

5.6.1 MONOPOL (2)

Stejně jako dokonalá konkurence, tak ani absolutní monopol se v reálném prostředí nevyskytuje – skutečné tržní struktury se nacházejí mezi těmito krajními případy.

OBDODOU MONOPOLU V OBLASTI POPTÁVKY JE [MONOPSON](#).

Obecně se tím rozumí omezené možnosti pracovníků při vyhledávání na trhu práce, pramenící především z omezeného počtu potenciálních zaměstnavatelů

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

5.6.2 OLIGOPOL

(konkurence mezi několika málo nabízejícími či kupujícími):

- vzniká na trzích, kde působí malý počet prodávajících
- vzájemná provázanost rozhodnutí firem v důležitých oblastech, jako je tvorba cen, reklama, investice

OBDOBOU OLIGOPOLU JE OLIGOPSON, kdy se malý počet kupujících střetává s velkým počtem prodávajících.

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

5.6.3 POLYPOL (1)

(velmi mnoho nabízejících či kupujících):

- **dokonale konkurenční tržní struktura**
- **velký počet firem se zanedbatelným podílem na trhu**
- **v extrémních případech dochází k atomizaci nabídky či poptávky**
- **firmy vyrábějí homogenní produkt pomocí identických výrobních procesů**

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

5.6.3 POLYPOL (2)

- **Firmy disponují dokonalou informací**
(= účastníci trhu v dokonale konkurenční ekonomice mají úplnou znalost a dokonale předvídají současné i budoucí ceny, stejně jako i prostorové rozmístění statků a služeb)
- **V podmínkách dokonalé konkurence platí rovněž i podmínka volného vstupu do odvětví v případech, kdy firma zpozoruje možnost dosáhnout vyšší než normální zisk.**

5. Trh – teoretická východiska

5.6 Formy trhu

<u>Poptávající</u>	<u>Nabízející</u>		
	JEDEN	MÁLO	MNOHO
JEDEN	Bilaterální monopol	Omezený poptávkový monopol	Poptávkový monopol
MÁLO	Omezený nabídkový monopol	Bilaterální oligopol	Poptávkový oligopol
MNOHO	Nabídkový monopol	Nabídkový oligopol	Polypol

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.1 Obecné principy

6.2 Formy organizace

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání
obchodů

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.1 Obecné principy

BURZOVNÍ OBCHODOVÁNÍ DŘÍVÍM SE VYSKYTUJE POMĚRNĚ ZŘÍDKA, NEBOŽ DŘEVAŘSKÝ OBCHOD MÁ ČETNÁ SPECIFIKA:

U dříví obvykle neexistuje plná zastupitelnost, opírající se o dokonalou standardizaci.

Setkáváme se s mnoha kvantitativními, ale především kvalitativními znaky, jejichž standardizace tak, jak to vyžadují burzovní obchody, je velice obtížná.

Proto jsou burzy dřeva jen tzv. sporadickými trhy, s relativně nepatrným obratem a mají spíše příležitostnou povahu.

Pro takovéto obchody se vžilo rčení „burzy setkání a porozumění“.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.1 Obecné principy

HISTORIE DŘEVAŘSKÝCH BURZ (1)

Vídeňská burza zboží – vznik v roce 1873, patří k nejstarším dřevařským burzám - zhodnocení sortimentů surového dříví a vybraných dřevařských polotovarů je pravidelně zveřejňováno v odborném dřevařském tisku.

První burzy dříví ve Švýcarsku vznikly v roce 1917.

Rosenheimská burza – vyvinula se ve 20. letech z měsíčních „společenských stolů“ kolegia pilařů.

Burza v Kemptenu – vytvořila se obdobným způsobem v roce 1930.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.1 Obecné principy

HISTORIE DŘEVAŘSKÝCH BURZ (2)

Další známé dřevařské burzy jsou v:

- Amsterdamu
- Miláně
- Bernu
- Lucernu
- St. Gallenu
- Curychu
- Nancy
- Lille
- Dijonu
- Aleconu

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.1 Obecné principy

HISTORIE DŘEVAŘSKÝCH BURZ (3)

U nás byly dřevařské burzy zřízeny při plodinových burzách:

- v roce 1922 v Praze
- v roce 1923 v Olomouci
- v roce 1925 v Brně

Po 2. světové válce byly vesměs zrušeny a dosud se je nepodařilo (kromě Prahy) obnovit.

Mnozí odborníci považují obnovu dřevařských burz v ČR za potřebnou, názory jiných jsou zcela opačné.

Donedávna převažoval názor, že burzy jsou především užitečným místem setkávání kupujících s prodávajícími.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.1 Obecné principy

HISTORIE DŘEVAŘSKÝCH BURZ (4)

Převažující dosavadní očekávání o jejich úloze:

- ✓ usnadnění obchodních kontaktů
- ✓ zprostředkování informací o dění na trzích i o dalších odborných problémech
- ✓ mimořádně prospěšná výměna informací v období nečekaných zvrátů poptávky a nabídky, či vyhrocených cenových konfliktů
- ✓ organizování smírčích soudů, poskytování expertíz (dobrozdání) a poučení, vydávání kurzovních listů zboží, vydávání aktuálních uzancí (zvyklostí) pro obchodování dřívím a dřevovýrobky

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

V současné době u nás mohou se surovým dřívím obchodovat dvě komoditní burzy:

Komoditní burza Praha (www.kbp.cz)

Českomoravská komoditní burza Kladno (www.cmkbk.cz)

Poznámka: KOMODITA = základní surovina (pšenice, oves, hovězí maso, ropa, zlato, bavlna, elektřina, dříví atd.).

Obchodování s komoditami je též jako „termínové obchodování“ ([futures trading](#)).

Každá komodita se obchoduje s určitým termínem dodání a za předem stanovenou cenu (dnes mohu koupit pšenici s dodáním v prosinci 2007, která ještě není vypěstovaná) – takový obchod je vázán smlouvou (tzv. [futures contract](#)).

Samotné tyto smlouvy mohou být též předmětem obchodování !

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (1)

Datum založení:

21. června 2002

Zakladatel:

RM-SYSTÉM a.s. (organizátor trhu s cennými papíry) společně s některými zemědělskými odbytovými organizacemi v oblasti živočišné výroby

Základní dokumenty:

Zákon č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách, v platném znění
Statut KBP
Burzovní pravidla

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (2)

Orgány burzy:

Valná hromada – nejvyšší orgán, skládající se ze všech členů KBP.

Do výlučné působnosti valné hromady patří:

- volit a odvolávat členy Burzovní komory (s výjimkou členů, jmenovaných příslušným orgánem státní správy),
- usnášet se na změnách Statutu a na Burzovních pravidlech,
- rozhodovat o výši a lhůtě splatnosti členských příspěvků,
- stanovit výši burzovních poplatků.

Valnou hromadu svolává a řídí předseda Burzovní komory pravidelně, minimálně jednou do roka.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (3)

Orgány burzy:

Burzovní komora – devítičlenný statutární a řídící orgán burzy, v čele s předsedou (resp. místopředsedou).

Členové jsou ze dvou třetin voleni a odvolávání valnou hromadou a z jedné třetiny jmenování a odvolávání příslušným orgánem státní správy.

Burzovní komora se schází minimálně jednou za dva měsíce.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (4)

Předmět burzovních obchodů:

- ✓ dřevo a dřevní hmota,
- ✓ produkty rostlinné a živočišné výroby a výrobky vzniklé jejich zpracováním, jakož i výrobky používané v souvislosti s jejich výrobou, přemísťováním, zpracováním nebo prodejem,
- ✓ krmiva,
- ✓ hnojiva, pesticidy a jiné ochranné prostředky,
- ✓ indexy, vytvořené na základě cen komodit.

Obchodní sekce: živočišná, rostlinná, krmiva, dřevo.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (5)

Druhy burzovních obchodů:

- ✓ obchody s efektivním zbožím *(se skutečnou hodnotou)*
 - promptní *(okamžité, rychlé, pohotové)*
 - dodávkové
- ✓ termínové obchody (1)
 - spekulční *(založené na odhadu hospodářského vývoje)*
 - diferenční *(rozlišovací, rozdílové)*
 - přímé termínové
 - hedgingové – krycí *(proti obchodnímu riziku)*
 - opční *(jedna ze smluvních stran si za prémii vyhradí právo volby množství zboží)*

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (6)

Druhy burzovních obchodů:

✓ termínové obchody (2)

- prolongační (*prodloužení dodacích lhůt, platebních lhůt, záručních lhůt apod.*)
- stravné
- arbitrážní (*současný nákup a prodej téhož zboží na různých burzách s cílem využít kurzových rozdílů nebo výše cen k dosažení zisku*)

✓ pomocné obchody

- pojišťovací
- přepravní
- skladovací
- zasilatelské

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (7)

Členství:

Členy KBP jsou právnické i fyzické osoby, a to –

- ✓ zakladatelé KBP,
- ✓ členové Burzovní komory, jmenovaní příslušným orgánem státní správy,
- ✓ generální sekretář burzy,
- ✓ burzovní dohodci,
- ✓ osoby přijaté Burzovní komorou za členy (mající oprávnění k výrobě nebo zpracování zboží, jež je předmětem burzovních obchodů, nebo k obchodování s ním a ke službám, jež s obchodováním s tímto zbožím souvisejí, a zaplatily stanovené zápisné).

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (8)

Burzovní pravidla:

Statut ukládá Burzovní komoře vydávat a upravovat tato pravidla pro jednotlivé oblasti činnosti, a to zejména pro:

- ✓ členství v KBP,
- ✓ činnost dohodců,
- ✓ jednání burzovního shromáždění (BUSu),
- ✓ uzavírání burzovních obchodů,
- ✓ vypořádání obchodů,
- ✓ oblast kurzů a informací z burzovních obchodů,
- ✓ činnost makléřů, makléřské zkoušky.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (9)

Dohodci - povinnosti:

- ❖ Zprostředkovávat burzovní obchody s těmi komoditami, které jim Burzovní komora přidělila, a to na základě pokynů jejich zákazníků
- ❖ Vést obchodní knihu a zaznamenávat do ní chronologicky obchody, které zprostředkovali za burzovní den
- ❖ Po uzavření obchodu vydávat zúčastněným stranám závěrkový list s uvedením dohodnutých podmínek obchodu (*tento dokument dostávají elektronicky od KBP*)

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (10)

Dohodci – typy zprostředkovatelů burzovních obchodů:

① Burzovní dohodci

- ✓ mohou zprostředkovávat obchody pouze na cizí účet,
- ✓ pouze fyzická osoba (bydliště na území ČR, starší 21 let atd.),
- ✓ odborná způsobilost prokázána zkouškou před komisí, jmenovanou příslušným orgánem státní správy,
- ✓ výkon jiné výdělečné činnosti, související s obchodem, výrobou, zpracováním či užitím komodit, které jsou předmětem obchodů, pouze v případě udělení souhlasu příslušným orgánem státní správy a Burzovní komorou.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.2 Formy organizace

KOMODITNÍ BURZA PRAHA – KBP (11)

Dohodci – typy zprostředkovatelů burzovních obchodů:

② Soukromí dohodci

- ✓ činnost vykonávají na základě živnostenského oprávnění,
- ✓ jsou právníckými osobami, které k výkonu zprostředkování burzovních obchodů určí (na základě úředně ověřené plné moci) makléře (*starší 21 let, bezúhonný, způsobilý k právním úkonům, prokazatelná odborná způsobilost*),
- ✓ jsou fyzickými osobami, které zprostředkovávají burzovní obchody přímo, nebo prostřednictvím makléře (*obojí za stejných podmínek jako u právníckých osob*).

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (1)

Datum založení:

2005

Zakladatel:

Státní povolení vydané MPO ČR a Mze ČR

Komodity:

elektrická energie,

bavlna,

odpady a druhotné suroviny,

dřevo.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů **ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (2)**

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.2 Základní formuláře

6.3.3 Konkrétní příklad průběhu burzovního shromáždění

6.3.4 Rozhodčí soud při ČMKB Kladno

6.3.5 Krátká historie obchodování - přehled

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (3)

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.2 Statut Českomoravské komoditní burzy Kladno (1)

- Základní ustanovení
- Vymezení předmětu a druhu burzovních obchodů
- Členové burzy
- Práva a povinnosti členů burzy
- Podmínky členství
- Garanční systém burzy
- Vyloučení z burzovních obchodů
- Zánik členství na burze

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKB (4)

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.2 Statut Českomoravské komoditní burzy Kladno (2)

- Burzovní dohodci
- Činnost burzovních dohodců
- Odměna burzovních dohodců
- Dozor nad činností burzovních dohodců
- Valná hromada
- Svolávání a jednání valné hromady
- Burzovní komora
- Složení Burzovní komory

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů **ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (5)**

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.2 Statut Českomoravské komoditní burzy Kladno (3)

- Volby Burzovní komory
- Předseda Burzovní komory
- Jednání Burzovní komory
- Burzovní výbory
- Protesty proti rozhodnutí
- Generální sekretář burzy
- Burzovní rozhodčí soud
- Burzovní shromáždění

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (6)

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.2 Statut Českomoravské komoditní burzy Kladno (4)

- Průběh burzovního shromáždění
- Burzovní obchody
- Způsob stanovení Burzovních pravidel
- Evidence cen a kurzů
- Disciplinární opatření
- Pravidla hospodaření s majetkem burzy
- Podíl členů na zabezpečení nákladů provozu burzy
- Pravidla přezkoumání rozhodnutí Burzovní komory

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů **ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (7)**

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.2 Statut Českomoravské komoditní burzy Kladno (5)

- Zrušení a zánik burzy
- Závěrečná ustanovení
- Přechodná ustanovení

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů **ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (8)**

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.3 Burzovní pravidla

6.3.1.3.1 Pravidla obchodování běžných komodit

- Evidence účastníků obchodování
- Komodity a produkty
- Burzovní shromáždění
- Obchodování běžných komodit na hlavním trhu
- Obchodování s běžnými komoditami na vedlejším trhu
- Burzovní obchod
- Kredibilita a burzovní kauce
- Vypořádání burzovních obchodů
- Informace
- Makléři pro obchodování běžných komodit

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (9)

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.3 Burzovní pravidla

6.3.1.3.2 Pravidla aukcí vedlejšího trhu běžných komodit

- Přihlášky aukcí a registrace účastníků aukcí
- Průběh aukcí

6.3.1.3.3 Pravidla vypořádání burzovních obchodů s běžnými komoditami

- Vypořádání burzovního obchodu
- Platební podmínky burzovního obchodu

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (10)

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.3 Burzovní pravidla

6.3.1.3.4 Pravidla evidence účastníků obchodování běžných komodit

- Obecná ustanovení
- Pravidla evidence oprávněných subjektů obchodování
- Pravidla evidence dohodců
- Pravidla evidence makléřů

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (11)

6.3.1 Základní dokumenty

6.3.1.3 Burzovní pravidla

6.3.1.3.5 Provozní řád burzovního parketu

Váže se k realizaci jednotlivých burzovních shromáždění
(stručný popis průběhu „BUSu“ – viz 6.3.3 !)

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (12)

6.3.2 Základní formuláře

- 6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit
- 6.3.2.2 Pořadí konání aukcí vedlejšího trhu běžných komodit
- 6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (13)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (1)

- Datum konání burzovního shromáždění: 2/16/2006
- Číslo BUS: 1022
- Číslo aukce: 140
- Pořadové číslo přihlášky aukce: 931
- Typ aukce: Nabídková
- Popis komodity: Jehličnaté dříví III. jakostní třídy, jehličnaté výřezy pro pilařské zpracování dle Doporučených pravidel pro měření a třídění dříví v České republice (1.vydání)

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (14)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (2)

- Dřevina: Smrk (SM)
- Rozměry: Délky: Výřezy 8 - 14 m
- Tloušťky : min. STP 18 cm b.k.; max. STP 45 cm b.k.
- Nadměrek: 2% jmenovité délky
- Redukční faktor: X
- Země původu: ČR
- Balení: volně ložené
- Množství (v m.j.): 120 m3

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (15)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (3)

Platební podmínka:

- Standardizovaná platební podmínka „Hladká platba“ podle Pravidel vypořádání burzovních obchodů s běžnými komoditami.
- Úhrada 70% ceny předem a zbytek se splatností 14 dní ode dne vystavení daňového dokladu.
- Úhrada faktury je provedena připsáním kupní ceny na účet prodávajícího.
- Prodávající fakturuje na základě odsouhlaseného dodacího listu po fyzické přejímce nebo přejímacích protokolů elektronické přejímky konečného příjemce podle jakostních tříd a tloušťkových stupňů nebo na základě přejímky „ATRO“ u konečného odběratele dříví a přepočtu ceny na m3.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (16)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (4)

Platební podmínka:

- Prodávající si vyhrazuje právo účastnit se přejímky dříví u kupujícího nebo konečného odběratele
- Za prodlení se splněním peněžitého závazku je kupující povinen zaplatit úrok z prodlení ve výši 0,02% z nezaplacené částky za každý den prodlení.
- Měna: CZK
- Vyvolávací cena (bez DPH): 2000 Kč/m³
- K dosažené ceně v aukci bude připočtena 19% DPH.
- Místo nakládky/určení: Kraj Vysočina, Okres Pelhřimov
- Dodací podmínka (INCOTERMS 2000): EXW
- Termín dodávky: 8. - 11. týden

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (17)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (5)

Cenová tabulka

	Tloušťkový stupeň								
Jakost	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4	5	6
A	0,00	0,81	0,96	X	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
B	0,00	0,81	0,96	X	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
C	0,00	0,65	0,81	0,85	0,85	0,85	0,85	0,00	0,00
D	0,00	0,46	0,57	0,57	0,57	0,57	0,57	0,00	0,00

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (18)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (6)

Ostatní podmínky:

- Prodávající se výslovně zavazuje, že dříví, které bude dodáno na základě této nabídky, bude vytěžené a získané v souladu s platnými právními předpisy České republiky výhradně na území České republiky. Prodávající zároveň prohlašuje, že dodávaná surovina nepochází z kontroverzních zdrojů, ve smyslu platné definice normativního dokumentu CFCS 1004:2005.
- **Vyvolávací i dosažená cena v aukci se vztahuje k dodání dříví kvality A/B a tloušťkového stupně 2b**
- Je přípustné dodání dříví kvalit a tloušťkových stupňů, jehož cena je odvoditelná z dosažené ceny a z cenové tabulky a jejich kombinací.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (19)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (7)

Ostatní podmínky:

V tom případě bude jednotková cena dodaného dříví odvozená podle cenové tabulky (vynásobením koeficientem uvedeným na dvě desetinná místa nebo rozdílem oproti dosažené ceně podle cenové tabulky) a tato cena bude fakturována kupujícímu.

Ostatní skutečnosti:

- Prodávající se uzavřením burzovního obchodu zavazuje kupujícímu předat uvedené zboží a převést na něj vlastnické právo.
- U lhůt dodání delších než 14 dní považují prodávající i kupující za standardní částečné průběžné dodávky s rovnoměrným rozložením do jednotlivých týdnů.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (20)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (8)

Ostatní skutečnosti:

- V případě nezaplacení průběžné dodávky kupujícím má prodávající právo přerušení, resp. zastavení dodávek až do doby vyrovnání dlužných částek za předchozí dílčí dodávky.

Údaje o oprávněném subjektu obchodování:

- Obchodní firma OSO: Táta, máma a syn
- Evidenční číslo OSO: 13005
- Jméno a příjmení makléře: Jan Novák
- Evidenční číslo makléře: 33021

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (21)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.1 Přihláška k vyhlášení aukce vedlejšího trhu běžných komodit (9)

.....
podpis makléře

- Potvrzujeme převzetí přihlášky k vyhlášení aukce.
- Pořadové číslo přihlášky:

- V Kladně, dne 13.2.2006

.....
Registrační centrum
Českomoravská komoditní burza Kladno

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (22)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.2 Pořadí konání aukcí vedlejšího trhu běžných komodit

Datum konání burzovního shromáždění: 23.2.2006

Minimální krok v aukcích: 10,00 Kč a jeho celé násobky

Číslo BUS: 1023

Měrná jednotka: m³

Číslo aukce

Pořadové číslo přihlášky

Typ aukce (P / N)

Dřevina, kvalita, země původu, délky, tloušťka, RF, nadměrek, dod. podmínka

Množství komodity, termín dodávky, místo nakládky-určení, balení

Tabulka cenových koeficientů, vyvolávací cena v Kč/m³

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (23)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (1)

- Den uzavření burzovního obchodu: 2/16/2006
Dodavatel: Obchodní firma: Táta, máma a syn
- Zapsaná v obchodním rejstříku vedeného u Krajského soudu v Plzni, oddíl D, vložka 1067
- Sídlo: Libušina 1, 33200 Plzeň
- IČ: 28907564 DIČ: CZ 28907564
- Bankovní spojení: 123457897/0100
- Zastoupen (jméno a příjmení makléře): Jan Novák
- Evidenční číslo makléře: 33021

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (24)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (2)

Odběratel :

- Obchodní firma : Pila Únor
- Zapsaná v obchodním rejstříku vedeného u Krajského soudu v Českých Budějovicích, oddíl A, vložka 1233
- Sídlo: U pily 23, 32504 Třeboň
- IČ: 98765432 DIČ: CZ 98765432
- Bankovní spojení: 67854369/0800
- Zastoupena (jméno a příjmení makléře): Jiří Marek
- Evidenční číslo makléře: 35601

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (25)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (3)

Předmět burzovního obchodu:

- Popis komodity: Jehličnaté dříví III. jakostní třídy, jehličnaté výřezy pro pilařské zpracování dle Doporučených pravidel pro měření a třídění dříví v České republice (1.vydání)
- Dřevina: Smrk (SM)
- Rozměry - délky: Výřezy 8 - 14 m
tloušťky : min. STP 18 cm b.k.; max. STP 45 cm b.k.
- Nadměrek: 2% jmenovité délky
- Redukční faktor X

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO - ČMKBK (26)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (4)

- Měrná jednotka: m³
- Množství komodity: 120m³
- Jednotková kupní cena: 1980 Kč
- Celková kupní cena bez DPH: 237 600 Kč
- DPH: 19 % 45144
- Celková kupní cena s DPH: 282 744 Kč
- Dodací podmínka (INCOTERMS 2000): EXW
- Termín dodání: 8. - 11. týden
- Místo nakládky/určení: Kraj Vysočina, Okres Pelhřimov

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (27)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (5)

Platební podmínka:

- Standardizovaná platební podmínka „Hladká platba“ podle Pravidel vypořádání burzovních obchodů s běžnými komoditami.
- Úhrada 70% ceny předem a zbytek se splatností 14 dní ode dne vystavení daňového dokladu.
- Úhrada faktury je provedena připsáním kupní ceny na účet prodávajícího.
- Prodávající fakturuje na základě odsouhlaseného dodacího listu po fyzické převímce nebo převímacích protokolů elektronické převímky konečného příjemce podle jakostních tříd a tloušťkových stupňů nebo na základě převímky „ATRO“ u konečného odběratele dříví a přepočtu ceny na m3.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA Kladno – ČMKBK (28)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejšímu trhu běžných komodit (6)

Platební podmínka:

- Prodávající si vyhrazuje právo účastnit se přejímky dříví u kupujícího nebo konečného odběratele
- Za prodlení se splněním peněžitého závazku je kupující povinen zaplatit úrok z prodlení ve výši 0,02% z nezaplacené částky za každý den prodlení.

Ostatní podmínky:

- Prodávající se výslovně zavazuje, že dříví, které bude dodáno na základě této nabídky, bude vytěžené a získané v souladu s platnými právními předpisy České republiky výhradně na území České republiky. Prodávající zároveň prohlašuje, že dodávaná surovina nepochází z kontroverzních zdrojů, ve smyslu platné definice normativního dokumentu CFCS 1004:2005.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (29)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (7)

Ostatní podmínky:

- Vyvolávací i dosažená cena v aukci se vztahuje k dodání dříví kvality A/B a tloušťkového stupně 2b
- Je přípustné dodání dříví kvalit a tloušťkových stupňů, jehož cena je odvoditelná z dosažené ceny a z cenové tabulky a jejich kombinací. V tom případě bude jednotková cena dodaného dříví odvozená podle cenové tabulky (vynásobením koeficientem uvedeným na dvě desetinná místa nebo rozdílem oproti dosažené ceně podle cenové tabulky) a tato cena bude fakturována kupujícímu.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (30)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (8)

Cenová tabulka

	Tloušťkový stupeň								
Jakost	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4	5	6
A	0,00	0,81	0,96	X	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
B	0,00	0,81	0,96	X	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00
C	0,00	0,65	0,81	0,85	0,85	0,85	0,85	0,00	0,00
D	0,00	0,46	0,57	0,57	0,57	0,57	0,57	0,00	0,00

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA Kladno – ČMKBK (31)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejšímu trhu běžných komodit (9)

Ostatní skutečnosti:

- Tento závěrkový list nahrazuje kupní smlouvu. Na skutečnosti, které nejsou v tomto listě upraveny, se přiměřeně použijí ustanovení § 409 a násl. zákona č. 513/1991 Sb. (obchodní zákoník).
- Prodávající se uzavřením burzovního obchodu zavazuje kupujícímu předat uvedené zboží a převést na něj vlastnické právo.
- U lhůt dodání delších než 14 dní považují prodávající i kupující za standardní částečné průběžné dodávky s rovnoměrným rozložením do jednotlivých týdnů.
- V případě nezaplacení průběžné dodávky kupujícím má prodávající právo přerušení, resp. zastavení dodávek až do doby vyrovnání dlužných částek za předchozí dílčí dodávky.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (32)

6.3.2 Základní formuláře

6.3.2.3 Závěrkový list pro burzovní obchody uzavřené v rámci obchodování na vedlejším trhu běžných komodit (10)

Rozhodčí doložka:

- Všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní, které se nepodaří odstranit jednáním mezi stranami, budou rozhodovány s konečnou platností u Rozhodčího soudu při Českomoravské komoditní burze Kladno podle jeho Řádu jedním nebo více rozhodci.

.....
za dodavatele

.....
za odběratele

.....
za ČMKBK

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (33)

6.3.3 Konkrétní příklad průběhu burzovního shromáždění (1)

- ❖ Ředitel parketu zahájí BUS, představí sebe, zástupce RC, jednotlivé makléře a přivítá hosty (se vstupenkami)
- ❖ Ředitel parketu vyzve dle „Pořadí konání aukcí“ (viz 6.3.2.2 !) organizujícího makléře, jehož přihlášená aukce je na řadě, aby zaujal určené místo a dále vyzve makléře, kteří se chtějí aukce zúčastnit, aby potvrdili svou účast na příslušné aukci zvednutím aukčních čísel oprávněných subjektů obchodování; *aukce se mohou zúčastnit všichni makléři, předem zaregistrovaní v RC, s přiděleným aukčním číslem*
- ❖ Jestliže žádný makléř nepotvrdí svou účast na příslušné aukci, zruší ředitel parketu konání této aukce; v opačném případě vyzve organizujícího makléře, aby zahájil aukci vyvoláním

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (34)

6.3.3 Konkrétní příklad průběhu burzovního shromáždění (2)

- ❖ Následuje tedy oznámení organizujícího makléře, zda jde o aukci nabídkovou nebo poptávkovou, popis komodity, resp. produktu, množství a vyvolávací ceny za jednotku množství
- ❖ Makléř akceptuje cenu vyvolanou organizujícím makléřem viditelným zvednutím aukčního čísla; organizující makléř reaguje zvoláním: „Registruji akceptaci číslem“
- ❖ DALŠÍ POKRAČOVÁNÍ NABÍDKOVÉ AUKCE: makléři zadávají příhozy, a to zvoláním nové (vyšší) ceny, zároveň s viditelným zvednutím aukčního čísla; organizující makléř reaguje zvoláním: „Registruji číslo za cenu Kč“, pokud již nedojde k dalšímu příhozu, organizující makléř ukončí příslušnou aukci zvoláním: „Prodávám makléři číslo za cenu Kč“; burzovní obchod je uzavřen organizujícím makléřem a makléřem, který jako první zadal nejvyšší příhoz

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (35)

6.3.3 Konkrétní příklad průběhu burzovního shromáždění (3)

- ❖ DALŠÍ POKRAČOVÁNÍ POPTÁVKOVÉ AUKCE: makléři zadávají příhozy, a to zvoláním nové (nižší) ceny, zároveň s viditelným zvednutím aukčního čísla; organizující makléř reaguje zvoláním: „Registruji číslo za cenu Kč“, pokud již nedojde k dalšímu příhozu, organizující makléř ukončí příslušnou aukci zvoláním: „Kupuji od makléře číslo za cenu Kč“; burzovní obchod je uzavřen organizujícím makléřem a makléřem, který jako první zadal nejnižší příhoz
- ❖ Jestliže je vyvolávací cena akceptována některým z makléřů a makléři nezadají žádný příhoz, ukončí organizující makléř příslušnou nabídkovou nebo poptávkovou aukci způsobem, popsaným výše; burzovní obchod je uzavřen organizujícím makléřem a makléřem, který jako první akceptoval vyvolávací cenu

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (36)

6.3.3 Konkrétní příklad průběhu burzovního shromáždění (4)

- ❖ Jestliže není vyvolávací cena akceptována žádným z makléřů a organizující makléř přistoupí k holandské dražbě a při ní je vyvolávací cena některým z makléřů akceptována, následuje postup podle předchozích odstavců; v opačném případě ukončí organizující makléř příslušnou aukci a burzovní obchod není uzavřen
- ❖ Jestliže není vyvolávací cena akceptována žádným z makléřů a organizující makléř nepřistoupí k holandské dražbě, ukončí příslušnou aukci a burzovní obchod není uzavřen
- ❖ RC burzy průběžně zaznamenává burzovní obchody uzavírané v aukcích
- ❖ Organizující makléř a makléř, kteří uzavřeli v aukci burzovní obchod, jsou povinni ve stanovené lhůtě podepsat v RC burzy příslušný „Závěrkový list“ (viz 6.3.2.3 !)

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (37)

6.3.4 Rozhodčí soud při ČMKB Kladno (1)

- Je stálý nezávislý soud, který rozhoduje majetkové spory nezávislými rozhodci podle předpisů o rozhodčím řízení
- Je nezávislý orgán pro urovnávání sporů mimo rozhodčí řízení (*tzv. alternativní urovnávání sporů*), pokud o to strany případných sporů projeví zájem
- Je oprávněn projednávat a rozhodovat spory z obchodů, uzavřených na ČMKBK a na OB HK, jakož i spory z mimoburzovních obchodů, jejichž předmětem jsou komodity, jimiž se na těchto burzách obchoduje

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA Kladno – ČMKBK (38)

6.3.4 Rozhodčí soud při ČMKB Kladno (2)

- Soud rozhoduje spory, pro něž jeho pravomoc vyplývá z:
 - mezinárodní smlouvy (§ 47 zákona č. 216 / 1994 Sb.),
 - platné rozhodčí smlouvy, uzavřené mezi stranami (§§ 2 - 3 zákona č. 216 / 1994 Sb.),
 - písemných projevů stran v zahájeném rozhodčím řízení, ze kterých je patrná nepochybná vůle podřídit se pravomoci soudu.
- **Řízení je jednoinstanční**; možnost případného přezkumu rozhodčího nálezu je upravena v § 27 zákona č. 216 / 1994 Sb.

Pozn.: zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (39)

6.3.5 Krátká historie obchodování – přehled (1)

TISKOVÁ ZPRÁVA Z 16. 1. 2006:

- úspěšné otevření trhu s dřívím na ČMKBK v 2. pololetí 2005; **první obchod se uskutečnil 5. srpna 2005,**
- v rámci pilotního provozu zobchodováno 17 000 m³ v hodnotě 25 milionů Kč,
- je očekáván prudký nárůst obchodovaných objemů v roce 2006,
- předpoklad potvrdilo již první BUS (5.1.2006) – na parketu se zobchodovalo při více než 100 aukcích cca 11 000 m³ v hodnotě přes 10 milionů Kč,
- v průběhu roku 2006 by celkový objem obchodů s dřívím měl přesáhnout 500 000 m³ a v roce 2007 by toto množství mělo být minimálně dvojnásobné.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (40)

6.3.5 Krátká historie obchodování – přehled (2)

TISKOVÁ ZPRÁVA Z 2. 2. 2006:

- za měsíc leden 2006 se na vedlejším trhu uskutečnilo 547 nabídkových a poptávkových aukcí, z nichž 68 skončilo uzavřením obchodu; zobchodováno bylo již přes 36 000 m³ za 52 milionů Kč,
- rekord drží třetí BUS (19. ledna): 14 700 m³ za 26,8 milionů Kč,
- dosavadní vývoj nasvědčuje tomu, že letos budou uzavřeny kontrakty za minimálně 500 milionů Kč,
- zájem přenést významnou část svých obchodů na burzu (přes půl milionu m³) deklarovaly LČR.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (41)

6.3.5 Krátká historie obchodování – přehled (3)

TISKOVÁ ZPRÁVA Z 17. 2. 2006:

- nový obchodní rekord – 16. února bylo prodáno přes 15 000 m³ v celkové hodnotě 28,7 milionu Kč; prvenství bylo dosaženo i v počtu uzavřených obchodů: celkem 29 ze 141 uskutečněných aukcí,
- od loňského srpna proběhlo 1046 aukcí a bylo prodáno téměř 69 000 m³ za 105 milionů Kč (z toho 2006: 51 130 m³ za více než 80 milionů Kč),

TISKOVÁ ZPRÁVA Z 24. 2. 2006:

- další maximum – 23. února změnilo majitele 19 340 m³ za 31 milionů Kč,
- od loňského srpna proběhlo 1279 aukcí a bylo prodáno téměř 88 000 m³ za 136,4 milionů Kč (z toho 2006: 70 430 m³ za více než 80 milionů Kč).

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (42)

6.3.5 Krátká historie obchodování – přehled (4)

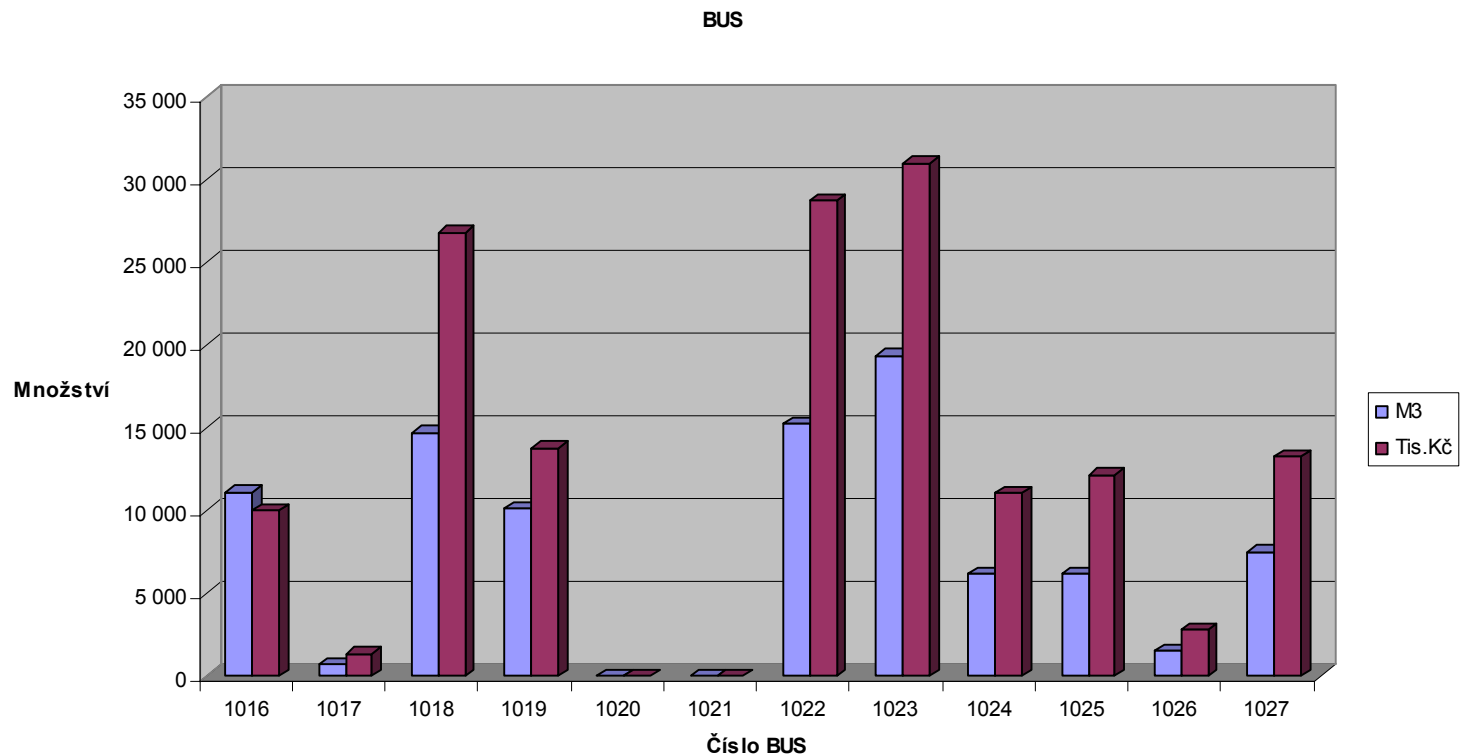
TISKOVÁ ZPRÁVA Z 3. 3. 2006:

- po několika rekordních čtvrtcích (kdy se pravidelně konají BUSy), se na posledním burzovním shromáždění 2. března zobchodovalo „jenom“ 6 000 m³ za 11 milionů Kč,
- měsíční objemy obchodů se doposud pohybovaly v řádu desítek milionů Kč a měly rostoucí tendenci: v lednu 36 500 m³ za téměř 52 milionů Kč, v únoru přes 40 000 m³ za 71 milionů Kč,
- od loňského srpna proběhlo 1475 aukcí a bylo prodáno téměř 94 000 m³ za více než 147 milionů Kč (z toho 2006: 77 350 m³ za více než 122,7 milionů Kč),
- I. čtvrtletí předpoklad: 100 000 m³ za 165 milionů Kč.

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (43)

6.3.5 Krátká historie obchodování – přehled (5)

6. Obchodování prostřednictvím komoditní burzy

6.3 Vlastní příprava, průběh a vypořádání obchodů ČESKOMORAVSKÁ KOMODITNÍ BURZA KLADNO – ČMKBK (44)

6.3.5 Krátká historie obchodování – přehled (5)

